RAPPORT

Utredning av förutsättningar för införande av pluspolarkort

Uppdrag

Fastställd av Välj ett objekt
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Datum [Beslut/Publiceringsdatum]
Gäller 20xx-20xx
Ärendenr RS 2025/1189
Version [1.0]

Utredning av förutsättningarna för införande av pluspolarkort

Innehåll

1. Sammanfattning 3

2. Inledning och bakgrund 4

2.1 Konceptbeskrivning 4
2.2 Syfte och målsättning 4
2.3 Referensmodell och erfarenheter 4

3. Metod 4

3.1 Referenskommuner 4
3.2 Intern samverkan 5
3.3 Utredningens omfattning och faser 5

4. Förutsättningar för införande 6

4.1 Grundläggande principer och regelverk 6
4.2 Målgruppsbeskrivning och rättslig ram 6
4.3 Ekonomi och resursbehov 7
4.4 Teknik och administration 8
4.5 Organisering och ansvarsfördelning 9
4.6 Samverkan och förankring 9

5. Analys 10

6. Tvärperspektiv 12

6.1 Rättslig grund 12
6.2 Ekonomiska konsekvenser 12
6.3 Barnperspektivet 12
6.4 Jämställdhetsperspektivet 12
6.5 Geografiskt perspektiv 12
6.6 Klimat- och miljöperspektiv 12

Region Gotland
Besöksadress Visborgsallén 19
Postadress SE-621 81 Visby
Telefon +46 (0)498 26 90 00
E-post regiongotland@gotland.se
Org nr 212000-0803
Webbplats www.gotland.se

Region Gotland

7 Slutsats 12
7.1 Slutsats 12
7.2 Rekommenderade nästa steg 13

1. Sammanfattning

Denna utredning analyserar förutsättningarna för att införa ett ledsagarkort, kallat Pluspolarkortet, i Region Gotland. Syftet är att öka delaktigheten och livskvaliteten för personer med funktionsnedsättning genom att möjliggöra kostnadsfritt inträde för en medföljande stödperson vid kultur- och fritidsaktiviteter.

Utredningen baseras på en beprövad modell från Region Jönköpings län samt kompletterande erfarenheter från Östersunds och Lidköpings kommuner. Genom att implementera en etablerad referensmodell kan Region Gotland säkerställa en effektiv och strukturerad införandeprocess.

Huvudsakliga slutsatser:

- Målgrupp och beviljande: Analysen visar att maximal inkludering uppnås om kortet beviljas baserat på en yrkesverksam referenspersons bedömning av behovet, snarare än krav på formella beslut enligt LSS eller SoL.
- Organisation: För ett effektivt genomförande krävs att kultur- och fritidsavdelningen (RSF) innehar det övergripande ansvaret. Produktionen av ledsagarkorten avses i första hand integreras i befintliga flöden, men då förutsättningarna för detta är osäkra är alternativet att KFA ombesörjer produktion och distribution i egen regi, inklusive inköp av nödvändig utrustning. En central förutsättning är även att nyckelpersoner inom förvaltningar för skola, vård och omsorg kan agera referensstöd.
- Rättslig grund: Genomförandet förutsätter att ett beslut i regionfullmäktige fastställer att systemet svarar mot ett allmänt intresse (enligt kommunallagen), vilket utgör den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter enligt GDPR.
- Teknik och säkerhet: Ansökningsprocessen kräver en automatisering via Region Gotlands e-tjänstplattform för att optimera handläggningstiden. Genomförandet förutsätter även att en teknisk granskning bekräftar att plattformen uppfyller lagstadgade krav på datasäkerhet vid behandling av känsliga personuppgifter.
- Ekonomi: Den ekonomiska analysen visar att den löpande administrativa kostnaden för handläggning av ledsagarkorten är låg. Beroende på hur produktionen och distributionen utformas kan ett initialt investeringsbehov tillkomma för inköp av utrustning för intern produktion, alternativt en driftkostnad för extern integration. De totala kostnaderna bedöms vara rimliga i förhållande till den nytta och tillgänglighet som tjänsten innebär för målgruppen.

För att säkerställa ett lyckat genomförande behöver tydliga instruktioner ges för foto samt en teknisk lösning som möjliggör ansökan via ombud för att motverka digitalt utanförskap. Innan fullskalig lansering behöver en pilotfas genomföras för att validera flödet och optimera användarvänligheten.

Pluspolarkortet bedöms vara ett effektivt verktyg för att bryta social isolering. Genom att utveckla ett eget lokalt begrepp och en anpassad grafisk profil skapas ett starkt regionalt ägarskap som ökar attraktiviteten hos både målgrupp och arrangörer.

2. Inledning och bakgrund

2.1 Konceptbeskrivning

Pluspolarkortet är ett verktyg utformat för att öka tillgängligheten och delaktigheten i kultur- och fritidslivet för personer med funktionsnedsättning. Grundtanken med kortet är att sänka trösklarna genom att kortinnehavaren betalar gällande inträdesavgift, medan ledsagaren går in kostnadsfritt på aktiviteter och arrangemang. För att säkerställa att kortet tillfaller personer med ett faktiskt behov av stöd, krävs ett intyg från en referensperson som yrkesmässigt arbetar med målgruppen.

2.2 Syfte och målsättning

Personer med funktionsnedsättning har statistiskt sett en lägre aktivitetsnivå och färre möjligheter att delta i samhällets fritidsaktiviteter jämfört med befolkningen i stort vilket kan leda till social isolering och försämrad livskvalitet.

Syftet med att införa Pluspolarkortet i Region Gotland är att:

- Öka möjligheterna till deltagande för målgruppen.
- Stärka individens självständighet och upplevda livskvalitet.
- Skapa en enhetlig och tydlig struktur för arrangörer.

2.3 Referensmodell och erfarenheter

Pluspolarkortet är ett initiativ från kultur- och fritidsförvaltningen i Jönköping kommun. Sedan årsskiftet 2016 är konceptet ett samarbete inom hela Region Jönköpings län, vilket innebär att kortinnehavare kan använda kortet i regionens samtliga 13 kommuner. Erfarenheterna visar att systemet har mottagits väl av både kortinnehavare och arrangörer. 1 300 kort har delats ut enbart i Jönköpings kommun sedan 2008.

Genom att utgå från Pluspolarkortet som beprövad modell kan Region Gotland dra nytta av etablerade riktlinjer och rutiner, vilket minskar behovet av egna utvecklingsresurser och säkerställer att införandet sker på ett effektivt och strukturerat sätt.

3. Metod

Utredningen syftar till att analysera förutsättningarna för att implementera ett system för Pluspolarkort i Region Gotland. För att säkerställa ett robust underlag har utredningen baserats på en kombination av omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte med andra kommuner och samråd med externa och interna intressenter.

3.1 Referenskommuner

Utgångspunkten för utredningen har varit de riktlinjer och erfarenheter som tillhandahållits av Jönköpings kommun, där modellen är väl etablerad. För att bredda underlaget och identifiera olika sätt att organisera verksamheten har Regionstyrelseförvaltningen (RSF) genomfört dialoger med representanter från Östersunds och Lidköpings kommuner.

Särskilt fokus i samtalen har varit:

- Organisatorisk struktur och ansvarsfördelning.
- Handläggningsrutiner och uppskattad tidsåtgång i processens olika steg.
- Volymer av ansökningar samt nyttjandegrad av korten.

- Identifierade för- och nackdelar med systemet.

3.2 Intern samverkan

För att utreda hur ett införande praktiskt kan genomföras i Region Gotland har samråd hållits med följande instanser:

- Socialförvaltningen (SOF) / Omsorg om personer med funktionsnedsättning (OOF), Arbets- och utbildningsförvaltningen (UAF) / Anpassad grundskola samt Hälso-och sjukvårdsförvaltningen (HSF)/ Barn- och ungdomspsykiatrin (BUP): För att analysera målgruppen och behovet av stöd.
- Regionstyrelseförvaltningen (RSF) / Digitaliseringsavdelningen: För att utreda tekniska lösningar, e-tjänster och automatisering av arbetsflöden.
- Regionstyrelseförvaltningen (RSF)/ Kommunikation: För att utreda behovet av kommunikationsinsatser och grafisk profil.
- Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF)/ Vaktmästeriet lasarettet samt Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen (TSF)/ Skyltverkstan: För att utreda produktionsflöde och logistik för ledsagarkort och trycksaker.

Vidare har dialog förts med ett urval av lokala idrotts- och kulturarrangörer liksom Funkisam för att undersöka behov och intresse att ansluta sig till systemet och identifiera eventuella hinder för deltagande.

3.3 Utredningens omfattning och faser

Utredningen avgränsas till att analysera förutsättningarna för ett införande av Pluspolarkortet enligt den modell som tillämpas i Jönköpings län. Det finns andra varianter av ledsagarkort, såsom kompiskort eller kamratkort, men dessa modeller har inte ingått i utredningen.

Arbetet har genomförts i följande fem faser:

1. Tydliggöra grundläggande principer.
2. Målgruppsbeskrivning och rättslig ram
3. Ekonomi och budget: Estimering av direkta och indirekta kostnader.
4. Administration och teknik: Kartläggning av systemstöd och produktionsflöden.
5. Samverkan och förankring: Dialog med interna och externa intressenter.
6. Analys, tvärperspektiv, slutsats och rekommenderade nästa steg.

4. Förutsättningar för införande

4.1 Grundläggande principer och regelverk

För att säkerställa en enhetlig tillämpning och kvalitet i systemet har Jönköping län etablerade principer för Pluspolarkortet.

Kriterier för kortinnehavare:

- Den sökande har en funktionsnedsättning och behov av stöd för att kunna utföra aktiviteter och besöka arrangemang.
- Kortinnehavaren betalar ordinarie pris och medföljaren följer med kostnadsfritt.
- Behovet intygas av en person som yrkesmässigt arbetar med målgruppen och har kännedom om den sökande. Referenspersonen ska alltid vara tillfrågad. Anhöriga kan inte vara referenspersoner.
- Vid behov av extra stöd kan beviljande av två pluspolare ske mot uppvisande av intyg från myndighetsperson.
- Kortet ger inte förtur vid bokning och vissa aktiviteter. Arrangemang kan ha begränsat antal platser.
- Kortet är kostnadsfritt, har ingen åldersgräns och är giltigt i fem år.
- Kortinnehavaren ska vara folkbokförd i kommunen.

Krav på anslutna arrangörer för att upprätthålla systemets trovärdighet och synlighet:

- Ingå i arrangörsregistret.
- Visa Pluspolare-logotypen på sin webbplats.
- Placera en Pluspolare-dekal väl synligt vid entrén till anläggningen eller lokalen.

Krav för Region Gotland:

- Som en del av målet att öka tillgängligheten så ska kortet beviljas alla personer med funktionsnedsättning som har ett behov av stödperson, oavsett om personen har ett beslut enligt LSS/SOL eller ej. Det är referenspersonens yrkesmässiga bedömning som utgör grunden för beviljandet. Referenspersonen ska vara tillfrågad av den sökande.
- Personuppgifterna ska raderas när de inte längre behövs.
- Vid godkännande av två ledsagare ska ett intyg begäras för att få behovet bekräftat. Intyget ska utfärdas av myndighetsperson.
- En enhetlig grafisk profil ska tillämpas för samtliga trycksaker, däribland dekaler, i samtliga kommuner.

För att säkerställa hög igenkänning och legitimitet på lokal marknad bedömer förvaltningen, att ett eget begrepp och en lokal grafisk identitet är nödvändigt. Detta skapar ett fullt lokalt ägarskap och säkerställer att kortet harmonierar med Region Gotlands övergripande varumärkesstrategi.

4.2 Målgruppsbeskrivning och rättslig ram

I Region Gotland har cirka 600–700 personer beslut om insatser enligt LSS eller SoL. Förvaltningen bedömer dock att behovet av ledsagning är betydligt bredare än vad denna statistik visar, då exempelvis personer med synnedsättning ofta har ett behov av stöd utan

att omfattas av formella beslut. Det totala antalet potentiella användare är därför svårt att fastställa, men förväntas överstiga den formella beslutsstatistiken.

Behandlingen av personuppgifter, inklusive känsliga uppgifter rörande hälsa, sker i enlighet med EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Förvaltningen bedömer att den rättsliga grunden för behandlingen utgörs av ett allmänt intresse. För att detta krav ska uppfyllas enligt GDPR förutsätts att ett beslut fattas i regionfullmäktige där det fastställs att införandet av Pluspolarkortet är i linje med kommunallagens (2017:725) 2 kap. 1 §. Ett sådant politiskt beslut utgör därmed den lagstadgade grunden för att behandla uppgifterna.

För att säkerställa en laglig och säker hantering ska följande implementeras:

- Gallringsrutin: Personuppgifter raderas när de inte längre behövs för ändamålet.
- Behandlingen av känsliga personuppgifter ska ha ett adekvat skydd. Processen ska klassificeras i LISa och en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) upprättas.
- Arrangörsregister: Kontaktuppgifter för anslutna arrangörer sparas till dess att arrangören begär avregistrering eller justering.

4.3 Ekonomi och resursbehov

Direkta administrativa kostnader

De direkta kostnaderna för införandet av ett pluspolarkort omfattar produktion av fysiska plastkort, dekaler och porto. Huvudmålet är att integrera produktionen och distributionen av ledsagarkorten i befintliga flöden för att minimera administrationen. I samråd med Lasarettet vaktmästeri (TSF) framkommer det att förutsättningarna för en integration i deras flöden bedöms vara begränsade, vilket gör att förvaltningen öppnar för möjligheten att KFA i stället ombesörjer produktionen och leveransen i egen regi. Detta skulle innebära anskaffning av nödvändig utrustning och att produktionsansvaret läggs internt. Förvaltningen har gjort en preliminär beräkning av kostnaderna i tabellen nedan, där även kostnad för dekaler till arrangörer liksom porto presenteras:

Typ	Kostnad exklusive moms
Tryck och produktion ledsagarkort via TSF Lasarettet vaktmästeri	250 kronor / kort
Hårdvara för produktion av ledsagarkort	13 750 kronor
Programvara	3 450 kronor
Underhållsservice (vartannat år)	2 700 kronor
Förbrukningsmaterial (kort, färgband, rengöringskit)	8–9 kronor / kort
Tryck och produktion dekaler via Skyltverkstan	5–6 kronor / 10 cm2
Porto	22 kronor / utskick

Beroende på vilken teknisk lösning som väljs för produktion och distribution av plastkorten föreligger två möjliga kostnadsbilder:

- **Scenario 1: Integration i befintliga flöden.** Vid en lyckad integration i befintliga systemflöden minimeras behovet av investeringar, och kostnaden begränsas till den löpande administrationen (250 kronor per kort).
- **Scenario 2: Intern produktion via KFA.** Om förutsättningarna för integration i befintliga flöden bedöms som otillräckliga, kommer KFA att ombesörja produktionen i egen regi. Detta innebär ett initialt behov av investering i hårdvara (kortprinter), programvara, underhållsservice samt löpande inköp av förbrukningsmaterial.

Personalkostnader och tidsåtgång
För att beräkna resursbehovet har erfarenheter från referenskommuner analyserats. I Jönköping varierar tidsåtgången beroende på kvaliteten på inskickat material, medan Lidköping rapporterar en stabil tidsåtgång på cirka 15 minuter per kort. Östersund upplevde en hög belastning under uppstartsåret, vilket sedan stabiliserats till ett fåtal ärenden per månad.

Baserat på dessa erfarenheter och en prognos att 10–20 % av målgruppen ansöker under det första året, beräknas volymen uppgå till cirka 100–200 ansökningar år ett (1), för att därefter stabiliseras på 20–50 ansökningar per år.

Med en beräknad effektiv handläggningstid om 15 minuter per ansökan uppskattas resursbehovet för administrationen till:

- Uppstartsår: 25–50 arbetstimmar.
- Efterföljande år: 5–12,5 arbetstimmar per år.

Utöver detta tillkommer en engångsinsats för uppsättning av e-tjänst och framtagande av rutiner i uppstartsfasen. För att minimera den administrativa belastningen för referenspersoner inom SOF, HSF och UAF implementeras en automatiserad ansökningsprocess via e-tjänster.

Finansiering och inkomstbortfall
Omvärldsbevakningen visar att många arrangörer redan erbjuder kostnadsfri ledsagning, varför det ekonomiska bortfallet bedöms vara försumbart. De löpande driftskostnaderna och produktionskostnaderna bedöms täckas inom kultur-och fritidsavdelningens befintliga budget.

4.4 Teknik och administration

Digital ansöknings- och valideringsprocess
För att optimera handläggningstiden behöver ansökningsprocessen ske via e-tjänst. I samråd med Digitaliseringsavdelningen (RSF) föreslås ett automatiserat flöde där referenspersoner anställda inom Region Gotland mottar en digital begäran om att bekräfta eller neka den sökandes behov. För att säkerställa processens stabilitet kommer flödet att valideras genom en pilotfas innan fullskalig lansering. Som alternativ till det automatiserade flödet kan validering ske via telefonsamtal eller säkra meddelanden.

För att garantera en lagstadgad och trygg hantering av känsliga personuppgifter behöver e-tjänsteplattformens säkerhetsnivå verifieras. Genomförandet av Pluspolarkortet förutsätter att plattformen uppfyller gällande krav på datasäkerhet och konfidentialitet vid behandling av hälso- och stödbehovsrelaterad information (enligt GDPR och OSL).

Fysisk produktion och distribution
En kritisk framgångsfaktor för processens effektivitet är kvaliteten på det inskickade fotografiet. För att minimera tidsödande kompletteringar behöver e-tjänsten innehålla tydliga instruktioner för fotokvalitet.

För kortinnehavare med skyddad identitet behöver strikta säkerhetsrutiner tillämpas där utskick sker via Skatteverkets förmedlingstjänst för att garantera individens skydd. Detaljer kring produktionsflödet och det operativa samarbetet beskrivs närmare under avsnitt 4.5.

4.5 Organisering och ansvarsfördelning

Jönköpings, Lidköpings och Östersunds kommuner har olika organisationsmodeller. I Jönköping kommun hanteras processen av kultur-och fritidsförvaltningen. Östersunds kommun har å andra sidan valt en annan väg där ansvaret och administration ligger inom Vård- och omsorgsförvaltningen, sektorn funktionshinder. I Lidköping kommun har ansvaret flyttats några gånger men för närvarande har det tilldelats Social- och välfärdsförvaltningen, kultur-och fritid funktionsstöd, med motiveringen att det är där expertisen om målgruppen finns.

Förvaltningen bedömer att ett effektivt system för Pluspolarkort i Region Gotland ska bygga på ett smidigt samspel mellan involverade förvaltningar. Då Pluspolarkortets syfte är att främja delaktighet och samverkan inom kultur- och fritidssektorn, bedömer förvaltningen att kultur- och fritidsavdelningen vid Regionstyrelseförvaltningen är mest lämplig att bära huvudansvaret. För att optimera resursanvändningen och säkerställa en smidig hantering är en förutsättning för ett införande av ett Pluspolarkort i Region Gotland en organisation enligt följande:

- Administrativt ansvar innehas av kultur- och fritidsavdelningen (RSF): En utsedd administratör ansvarar för att ta emot ansökningar via e-tjänsten, kontrollera att referenspersoner har bekräftat behovet samt att fotokraven är uppfyllda. kultur-och fritidsavdelningen ansvarar även för rekrytering av arrangörer och fungerar som huvudkontakt för anslutna arrangörer.
- Produktion och distribution: För kvalitet och effektiv hantering i grafisk produktion så bedömer förvaltningen att den fysiska produktionen av ledsagarkort i första hand bör integreras i befintlig infrastruktur. Om det inte fungerar föreslås att det ombesörjs av kultur-och fritidsavdelningen.
- Valideringsstöd: Referenspersoner och nyckelpersoner inom Region Gotlands verksamheter (SOF, HSF och UAF) behöver ansvara för bedömning av behovet.
- Informationsspridning: Marknadsföringen kan styras av Kommunikation (RSF) i samverkan med SOF, UAF och HSF för att säkerställa att informationen når ut till målgruppen.

Vid kartläggningen av referenskommunernas verksamhet framkom det att ingen av dessa har ett systematiskt sätt att följa upp eller mäta kortens faktiska nyttjandegrad, då arrangörerna inte registrerar enskilda besökare. Regionstyrelseförvaltningen ser dock ett behov av att undersöka möjligheterna, tillsammans med arrangörerna, hur detta kan göras på bästa sätt före en lansering sker.

4.6 Samverkan och förankring

För att säkerställa att Pluspolarkortet får ett genomslag på Gotland har förvaltningen undersökt intresset hos interna och externa aktörer.

Dialoger har förts med relevanta förvaltningar inom Region Gotland, däribland Socialförvaltningen (SOF), Arbets- och utbildningsförvaltningen (UAF) och Hälso-och sjukvårdsförvaltningen (HSF). Det finns en bred enighet om att ett sådant system kan stärka inkluderingen. De berörda förvaltningarna ger ett positivt förhandsbesked till att agera referenspersoner och bidra med kunskap om målgruppen, förutsatt att processen är administrativt smidig samt att utbudet och arrangörsregistret upplevs som attraktivt för målgruppen. I dialogen framkommer att ett definitivt beslut behöver fattas av nyckelpersoner på berörda förvaltningar.

Genom förvaltningens omvärldsbevakning blir det tydligt att ett flertal lokala arrangörer redan idag erbjuder kostnadsfritt inträde för ledsagare, men att dessa insatser kan se olika ut, vilket kan försvåra orienteringen för målgruppen. Responsen från ett urval idrotts- och kulturarrangörer har varit positiv till en ett samordnat gemensamt system. Dialog har även förts med Funkisam som bekräftar behovet av en enhetlig struktur för att underlätta målgruppens navigering.

5. Analys

Genomgången av förutsättningarna visar att Pluspolarkortet är ett beprövat verktyg som skapar ett mervärde för målgruppen i form av ökad delaktighet och förbättrad livskvalitet. Denna nytta bedöms vara betydligt större än den administrativa insatsen för förvaltningen.

Inkluderingsnivå
Ett strategiskt vägval är att basera beviljandet på referenspersonens bedömning snarare än formella beslut enligt LSS eller SoL. Förvaltningen bedömer att detta ökar inkluderingen då det finns personer med behov av stöd som saknar formella beslut. Även om det innebär mindre precisa kriterier, visar erfarenheterna från referenskommunerna att referenssystemet är ett tillförlitligt sätt att säkerställa att korten tillfaller personer med ett faktiskt behov.

Administrativa risker och hantering
Den främsta administrativa risken är tidsåtgången vid hantering av lågkvalitativa fotografier. Genom att flytta fokus från manuell korrigering till preventivt arbete med tydliga instruktioner i e-tjänsten och bildbehandling via TSF, minimeras risken för förlängda handläggningstider.

Strategiskt ägarskap och synlighet
Regionstyrelseförvaltningen och understryker vikten av en tydlig och lokal profil för att maximera kortets genomslagskraft. Genom att utveckla ett eget begrepp och en lokal grafisk identitet etableras ett starkt regionalt ägarskap, vilket ökar attraktiviteten hos både arrangörer och målgrupp samtidigt som det säkrar anpassning till regionens varumärkesstrategi.

Digital tillgänglighet och exkluderingsrisk
Digitaliseringen av ansökningsprocessen är nödvändig för effektiviteten, men innebär en risk för digitalt utanförskap. Genom att implementera en funktion för ombudsansökan (där referensperson eller stödperson kan fylla i uppgifterna) elimineras denna risk, vilket säkerställer att tjänsten är tillgänglig för alla, oavsett digital kompetens.

Tekniska förutsättningar och laglig hantering
En kritisk sårbarhet identifieras i e-tjänsteplattformens förmåga att hantera känsliga

personuppgifter. Eftersom behandlingen omfattar information om hälsa och behov av stöd är en teknisk verifiering av säkerhetsnivån en förutsättning för projektets genomförande. Utan denna garanti kan projektet inte initieras av hänsyn till gällande lagstiftning.

Marknad och arrangörsbas
Kortets faktiska nytta för individen är direkt beroende av bredden i arrangörsregistret. Ett för smalt utbud av anslutna aktörer riskerar att minska kortets attraktivitet och därmed dess effekt. En systematisk rekrytering av arrangörer över olika sektorer är därför avgörande för att uppnå målen om ökad delaktighet.

Uppföljning och mätbarhet
En återkommande utmaning hos referenskommunerna är avsaknaden av verktyg för att mäta faktiskt nyttjande. Då arrangörernas deltagande är frivilligt och enskilda besök sällan registreras, finns en risk att effekten av insatsen blir svår att kvantifiera. Förvaltningen ser därför ett behov av att utforma enkla uppföljningsmetoder i ett tidigt skede.

Ekonomisk analys
Oavsett vilket produktionsscenario som aktualiseras bedöms de totala kostnaderna vara marginella i relation till det samhällsvärde och den ökade livskvalitet som ledsagarkortet tillför individer med funktionsnedsättning på Gotland.

Styrkor	**Svagheter**	**Möjligheter**	**Hot**
Bidrar till ökad delaktighet och förbättrad livskvalitet.	Begränsade möjligheter att mäta exakt nyttjandegrad och effekt.	Implementering av automatiska kvalitetskontroller för foton.	Framtida skärpningar i dataskyddsregler (GDPR) som kan kräva ändrade rutiner.
Bred målgrupp – bidrar till en mer inkluderande och rättvis insats.	Tidskrävande hantering av bilder med låg kvalitet.	Möjligheten att skapa ett eget och lokalt varumärke, vilket kan öka engagemanget hos lokala arrangörer och stärka projektets lokala förankring.	Processen för handläggning tar mer tid än beräknat.
Beprövad modell med stöd från interna och externa intressenter.	Regionen saknar för närvarande ett eget begrepp och en specifik grafisk profil.	Skapa enkla sätt att samla in och följa upp statistik.	Ett för smalt utbud av anslutna aktörer minskar kortets faktiska nytta och attraktivitet.
Samordnat system förenklar för arrangörer och ökar tillgängligheten för målgruppen.	Osäkerhet kring nuvarande e-tjänsteplattforms förmåga att uppfylla lagstadgade krav för hantering av känsliga personuppgifter.	Utveckling av e-tjänst för ombudsansökan som eliminerar digitala hinder för målgruppen.	Risk att delar av målgruppen exkluderas på grund av bristande digital kompetens.
Flexibel bedömning via referenspersoner säkerställer att stödet når dem med faktiska behov.		En teknisk granskning av e-tjänsteplattformen kan höja Regionens generella förmåga att hantera känsliga data digitalt.	

Analysen visar att de identifierade styrkorna och möjligheterna väger tyngre än svagheterna

och hoten, förutsatt att de tekniska och administrativa riskerna hanteras enligt den föreslagna planen.

6. Tvärperspektiv

För att säkerställa att införandet av Pluspolarkortet överensstämmer med Region Gotlands övergripande mål och lagstadgade krav har följande perspektiv analyserats.

6.1 Rättslig grund

Införandet av Pluspolarkortet är förenligt med gällande lagstiftning, förutsatt att ett beslut i regionfullmäktige fastställer att verksamheten svarar mot ett allmänt intresse enligt kommunallagen. Detta beslut utgör den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter i enlighet med GDPR. Då behandlingen omfattar känsliga uppgifter om hälsa tillämpas strikta säkerhetsåtgärder, inklusive gallringsrutiner, klassning i LISa samt genomförande av en risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

Förslaget innebär ingen otillåten särbehandling, utan är en åtgärd för att sänka trösklarna för personer med funktionsnedsättning, vilket direkt bidrar till Regionens mål om ökad inkludering och tillgänglighet.

6.2 Ekonomiska konsekvenser

Införandet bedöms vara budgetneutralt. De direkta kostnaderna täcks inom kultur- och fritidsenhetens befintliga budgetram, och personalkostnaderna för handläggning ryms inom befintlig lönebudget. Det ekonomiska bortfallet för arrangörerna bedöms vara försumbart då många redan tillämpar liknande lösningar kostnadsfritt.

6.3 Barnperspektivet

Pluspolarkortet har ett tydligt positivt barnperspektiv. Genom att inte tillämpa någon åldersgräns säkerställs att barn med funktionsnedsättning ges samma förutsättningar som sina jämnåriga att delta i fritidsaktiviteter, kulturupplevelser och sociala sammanhang.

6.4 Jämställdhetsperspektivet

Pluspolarkortet är könsneutralt och vänder sig till alla individer med behov av stöd, oavsett kön.

6.5 Geografiskt perspektiv

Genom digital ansökan och utskick per brev säkerställs att ledsagarkortet är tillgängligt för boende över hela ön. För att kortet ska uppnå sin fulla potential är det dock av betydelse att transportmöjligheterna fungerar och att utbudet av aktiviteter finns spridda geografiskt. Noteras bör att medresenärer till färdtjänstberättigade redan idag kan medfölja kostnadsfritt i den allmänna kollektivtrafiken på Gotland.

6.6 Klimat- och miljöperspektiv

Genom digitalisering av ansökningsprocessen minimeras pappersförbrukningen och behovet av fysiska besök på förvaltningen reduceras.

7 Slutsats

7.1 Slutsats

Sammanfattningsvis bedöms Pluspolarkortet vara en genomförbar och värdeskapande insats för den tänkta målgruppen. Införandet av Pluspolarkortet förutsätter dock att ett

beslut fattas i regionfullmäktige som fastställer att systemet utgör ett allmänt intresse enligt kommunallagen, vilket möjliggör en lagstadgad hantering av personuppgifter enligt GDPR. När detta politiska beslut föreligger, den tekniska säkerhetsanalysen av e-tjänstplattformen är godkänd, ett referensnätverk säkras inom vård, skola och omsorg, en lokal grafisk identitet etableras och en inledande pilotfas genomförs bedöms projektet vara fullt genomförbart.

7.2 Rekommenderade nästa steg

För att gå vidare från utredning till implementering rekommenderas följande steg:

1. Politiskt beslut om allmänt intresse: Att ett beslut fattas i regionfullmäktige om att systemet med Pluspolarkort svarar mot ett allmänt intresse enligt kommunallagen, vilket utgör den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter enligt GDPR.
2. Teknisk validering: Genomföra den tekniska granskningen av e-tjänsteplattformen och lagring avseende GDPR och OSL.
3. Organisatorisk bekräftelse: Fastställa ansvarsfördelningen och säkra referensstöd från nyckelpersoner inom SOF, HSF och UAF. Därtill säkra processen för produktion och distribution.
4. Pilotdrift: Genomföra ett test för att verifiera processen före fullskalig lansering.